

ALLEVAMENTI ASSOCIATI IR KT.

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) NUTARTIS
2004 m. lapkričio 18 d.*

Sujungtose bylose C-261/03 ir C-262/03

dėl *Tribunale amministrativo regionale per l'Emilia-Romagna* (Italija) 2003 m. gegužės 6 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo 2003 m. birželio 17 d., pagal EB sutarties 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą bylose

Allevamenti Associati Srl

prieš

Regione Emilia-Romagna,

dalyvaujant

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA)

* Processo kalba: italy.

ir

Latteria Sociale Moderna Soc. coop. arl (C-261/03),

Latteria Sociale Moderna Soc. coop. arl

prieš

Azienda di Stato per gli interventi nel mercato agricolo (AIMA),

Servizio Provinciale Agricoltura di Reggio Emilia,

Regione Emilia-Romagna,

ir

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA),

dalyvaujant

Allevamenti Associati Srl (C-262/03),

I - 11224

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininko pareigas einanti N. Colneric (pranešėja), teisėjai J. N. Cunha Rodrigues ir E. Juhász,

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
posėdžio sekretorė María Múgica Arzamendi, vyriausioji administratorė,

informavęs nacionalinį teismą, kad Teisingumo Teismas pagal savo Procedūros reglamento 104 straipsnio 3 dalį klausimą ketina išspręsti motyvuota nutartimi,

pakvietęs Teisingumo Teismo Statuto 23 straipsnyje nurodytus suinteresuotuosius asmenis pateikti pastabas šiuo klausimu,

išklausęs generalinį advokatą,

priima šią

Nutartį

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su 1992 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3950/92, nustatančio papildomą mokestį pieno ir pieno produktų sektoriuje (OL L 405, p. 1), 1 ir 2 straipsnio bei 9 straipsnio g punkto

ir 1993 m. kovo 9 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 536/93, nustatančio papildomo mokesčio už pieną ir pieno produktus taikymo taisykles (OL L 57, p. 12), 1, 2 ir 3 straipsnių išaiškinimu.

- 2 Šis prašymas pateiktas dviejose bylose tarp *Allevamenti Associati Srl* (toliau – *Allevamenti Associati*) bei *Latteria Sociale Moderna Soc. coop. arl* (toliau – *Latteria Sociale Moderna*) ir Italijos administracinės valdžios institucijų dėl tam tikro pirmosios bendrovės pagaminto pieno kiekio apdorojimo ir perdirbimo antrojejoje bendrovėje laikymo „pristatymu“ ar „pardavimu tiesiogiai vartoti“.

Bendrijos teisės aktai

- 3 Reglamentu (EEB) Nr. 3950/92 septyniems dvylikos mėnesių iš eilės einantiems laikotarpiams, skaičiuojant nuo 1993–1994 prekybos metų, buvo pratęstas papildomo mokesčio taikymas pienui, kuris Bendrijos lygiu buvo nustatytas 1984 m. kovo 31 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 856/84, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EEB) Nr. 804/68 dėl bendro pieno ir pieno produktų rinkos (OL L 90, p. 10), ir 1984 m. kovo 31 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 857/84, nustatančiu Reglamento (EEB) Nr. 804/68 5c straipsnyje nurodyto mokesčio pieno ir pieno produktų sektoriuje bendrąsias taikymo taisykles (OL L 90, p. 13).
- 4 Dėl mokesčio surinkimo tvarkos Reglamento Nr. 3950/1992 3 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad būtina išlaikyti 1984 m. priimtą metodą, pagal kurį mokestis taikomas tada, kai pristatyto arba tiesiogiai vartoti parduoto pieno kiekiai viršija tam tikrą garantuotą ribą; kad šioji riba – tai kiekvienai valstybei narei nustatytas

garantuotas bendras kiekis, kurio negali viršyti individualiai pristatytų ir tiesiogiai vartoti parduotų kiekių suma, ir kad kiekiai yra nustatyti septyniems laikotarpiams, pradedant 1993 m. balandžio 1 d. ir atsižvelgiant į ankstesnės schemos įvairius kriterijus.

- 5 Reglamento 8 konstatuojamoje dalyje nurodoma, jog tam, kad nebūtų ilgai delsiama, kaip yra buvę praeityje, sumokėti mokesčių nuo surinkimo, nes tai prieštarauja šios schemos tikslui, reikėtų numatyti, jog supirkėjas, kuris geriausiai gali atlikti būtinus veiksmus, būtų atsakingas už mokesčių, ir jam būtų suteiktos priemonės surinkti jį iš skolingų gamintojų.
- 6 To paties reglamento 1 straipsnyje nustatoma, kad karvių pieno gamintojai septynis dvylikos mėnesių iš eilės einančius laikotarpius turi mokėti papildomą mokestį už tuos per minėtus laikotarpius supirkėjui pristatytus arba tiesiogiai vartoti parduotus pieno ar pieno ekvivalento kiekius, kurie viršija nustatytiną kiekį.
- 7 Šio reglamento 2 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse numatoma:

„1. Mokestis mokėtinas už per konkretų dvylikos mėnesių laikotarpį parduotus visus pieno ar pieno ekvivalento kiekius, viršijančius 3 straipsnyje nurodytą atitinkamą kiekį. Jis paskirstomas visiems kiekį viršijusiems gamintojams.

<...>

2. Pristatymų atveju mokestį privalantis mokėti supirkėjas, iki tam tikros datos ir laikydamasis taisyklių, kurios turi būti nustatytos, valstybės narės kompetentingai institucijai sumoka priklausantią sumą, kurią jis išskaičiuoja iš pieno kainos, mokamos gamintojams, privalantiems mokėti mokestį, o jei to padaryti nepavyksta, – surenka jį bet kuriuo kitu tinkamu būdu.

<...>

3. Kai pienas parduodamas vartoti tiesiogiai, gamintojas mokėtiną mokestį valstybės narės kompetentingai institucijai sumoka iki tam tikros datos ir laikydamasis taisyklių, kurios turi būti nustatytos.“

- 8 Reglamento Nr. 3950/92 4 straipsnio 2 dalies pirmame ir antrame sakiniuose nurodoma:

„Individualūs referenciniai kiekiai yra padidinami arba nustatomi, kai gamintojai pateikia tinkamai pagrįstą prašymą atsižvelgti į pakeitimus, turinčius įtakos gamintojų vykdomiems pristatymams arba tiesioginiam pardavimui. Būtina šio referencinio kiekio padidinimo arba nustatymo sąlyga yra atitinkamas kito gamintojo turimo referencinio kiekio sumažinimas arba anuliavimas. <...>“

- 9 To paties reglamento 9 straipsnyje numatoma:

„Šiame reglamente:

<...>

c) „gamintojas“ – tai fizinis ar juridinis asmuo arba fizinių ar juridinių asmenų grupė, ūkininkaujantys Bendrijos geografinėje teritorijoje esančiame ūkyje ir:

— parduodantys pieną arba kitus pieno produktus tiesiogiai vartotojui,

— ir (arba) pristatantys jį supirkėjui;

<...>

e) „supirkėjas“ – tai įmonė arba įmonių grupė, superkanti iš gamintojo pieną ar kitus pieno produktus tam, kad:

— jie būtų apdoroti arba perdirbti,

— jie būtų parduoti vienai ar kelioms įmonėms, apdorojančioms arba perdirbančioms pieną ar kitus pieno produktus.

<...>

- f) „pieną arba kitus pieno produktus apdorojanti arba perdirbanti įmonė“ – tai įmonė arba įmonių grupė, kurios veikla apima pieno surinkimą, pakavimą, saugojimą, atšaldymą ir perdirbimą arba apsiriboja vienu iš minėtų veiksmų;

- g) „tiekimas“ – tai bet koks pieno arba kitų pieno produktų tiekimas, nepriklausomai nuo to, kas juos transportuoja: gamintojas, supirkėjas, apdorojanti arba perdirbanti įmonė ar trečioji šalis;

- h) „pienas arba pieno ekvivalentas, parduotas tiesiogiai vartoti“ – tai neatlygintinas pieno arba į pieno ekvivalentą perskaičiuotų pieno produktų perdavimas arba pardavimas jų neapdorojant arba neperdirbant įmonėse.“

10 Reglamento Nr. 536/93 1 straipsnyje nustatoma:

„Apskaičiuojant Reglamento (EEB) Nr. 3950/92 įvestą papildomą mokestį, yra svarbūs šie dalykai:

1. Pagal minėto reglamento 2 straipsnio 1 pastraipą parduodamo pieno ar pieno ekvivalento kiekiai yra visi valstybės narės pieno ir pieno ekvivalento kiekiai, kurie pagaminami šios valstybės narės teritorijoje esančiame bet kokiame ūkyje.

Kiekiai, kuriuos gamintojas tiekia apdorojimui ar perdirbimui pagal darbo sutartį, laikomi tiekimu;

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 11 1998–1999 ir 1999–2000 pieno kvotos metais *Latteria Sociale Moderna* pagal su *Allevamenti Associati* sudarytą rangos sutartį buvo patikėta apdoroti bei perdirbti tam tikrą kiekį pastarosios pagaminto pieno į sūrį, sviestą ir išrūgas. Šioje sutartyje buvo numatyta, kad perdirbimo metu gautas sūris, sviestas ir išrūgos grąžinamos bendrovei užsakovei, kuri užsiima tolesniu jų pardavimu.
- 12 *Allevamenti Associati* manė, kad apmokestinami papildomu mokesčiu pieno kiekiai, kuriuos ji perdavė *Latteria Sociale Moderna* per dvejus aptariamus kvotos metus, laikytini „parduotais tiesiogiai vartoti“. Taip šiuos pieno kiekius ji nurodė kompetentingoms Italijos valdžios institucijoms.
- 13 Tačiau *Servizio Provinciale Agricoltura di Reggio Emilia* nusprendė, kad tai buvo pieno „tiekinimas“. Ji 1998–1999 ir 1999–2000 metais pagamintą produkciją perkvalifikavo iš „pardavimo tiesiogiai vartoti“ į „tiekimą“ ir *Latteria Sociale Moderna*, kaip patiekto pieno „supirkėjai“, nustatė papildomą mokestį.

- 14 *Allevamenti Associati* ir *Latteria Sociale Moderna*, kiekviena dėl su ja susijusių aspektų, šiuos sprendimus apskundė *Tribunale amministrativo regionale per l'Emilia-Romagna*, teigdamos, kad šie sprendimai yra neteisėti, nes prieštarauja reglamentams Nr. 3950/92 ir 536/93.
- 15 Šiose bylose nacionaliniam teismui kilo klausimas dėl Reglamento (EEB) Nr. 3950/92 9 straipsnio g punkto aiškinimo. Jis siekia sužinoti, ar ši nuostata gali būti aiškinama taip, kad sąvoka „tiekimas“ reiškia nuosavybės perleidimą, ar visais atvejais – teisės, leidžiančios jos įgijėjui savo sąskaita disponuoti pienu, suteikimą, o ne paprastą pieno perdavimą perdirbimo tikslu, kai pienas ir toliau išimtinė nuosavybės teise priklauso ūkininkui, kuris jį gauna po perdirbimo.
- 16 Manydamas, kad Teisingumo Teismas turėtų atsakyti į šį klausimą, *Tribunale amministrativo regionale per l'Emilia-Romagna* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar 1992 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3950/92 (ypač 1 ir 2 straipsnis bei 9 straipsnio g punktas) ir 1993 m. kovo 9 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 536/93 (ypač 1, 2 ir 3 straipsniai) turėtų būti aiškinami taip, kad nustatant pieno kvotas ir taikant papildomą mokestį tam tikrų pieno kiekių, kuriuos pianą gaminanti įmonė perduoda, neperleisdama nuosavybės teisės į juos, perdavimas tretiesiems asmenims pagal rangos sutartį dėl pieno perdirbimo į sūrį, sviestą ir išrūgas už atlyginimą turi būti laikomas „tiekimu“ ar „pardavimu tiesiogiai vartoti“.

Dėl prejudicinio klausimo

- 17 Manydamas, kad atsakymą į šį klausimą galima aiškiai nustatyti iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos, ypač iš 1999 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago* (C-288/97, Rink. p. I-2575) bei 2004 m. sausio 8 d. nutarties *Caseificio Cooperativo di Cornedo* (C-69/03, Rink. p. I-773), Teisingumo Teismas pagal savo Procedūros reglamento 104 straipsnio 3 dalį informavo prašymą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo pateikusį teismą, kad jis ketina šią bylą išspręsti motyvuota nutartimi, ir pakvietė Teisingumo Teismo Statuto 23 straipsnyje nurodytus suinteresuotuosius asmenis pateikti savo pastabas šiuo klausimu.
- 18 Italijos vyriausybė, *Regione Emilia-Romagna* ir Komisija, kurios atsiliepė į Teisingumo Teismo kvietimą pareikšti savo pastabas, nepareiškė prieštaravimų dėl to, kad šią bylą Teisingumo Teismas išspręstų motyvuota nutartimi. Tačiau *Allevamenti Associati* ir *Latteria Sociale Moderna* pareiškė, kad atsakymo į prejudicinį klausimą negalima aiškiai nustatyti nei iš minėto sprendimo *Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asingo*, nei iš minėtos nutarties *Caseificio Cooperativo di Cornedo*. Jos pastebi, kad byloje, kurioje buvo priimtas pirmasis sprendimas, gamintojai nuosavybės teisę į pieną perdavė pieno perdirbimo kooperatyvui, o pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju *Latteria Sociale Moderna* pieną perdirbdavo pagal rangos sutartį. Nepaisydamas šių pastabų, Teisingumo Teismas nekeis savo nuomonės dėl numatytos proceso tvarkos.
- 19 Savo klausimu *Tribunale amministrativo regionale per l'Emilia-Romagna* iš esmės siekia sužinoti, ar pieno apdorojimas ir perdirbimas pieninėje pagal rangos sutartį, sudarytą su pieno gamintoju, kuris išlaiko nuosavybės teisę į pieną, laikytinas tiekimu ar tiesioginiu pardavimu vartoti.

- 20 Kadangi prejudicinį klausimą pateikęs teismas jį taip pat užduoda tam, kad galėtų nustatyti pieno kvotas, Komisija abejoja dėl atsakymo į šį klausimą svarbos. Šiuo klausimu iš *Allevamenti Associati* pastabų yra aišku, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos iš pradžių patenkino prašymą dėl tiekimo referencinių kiekių pakeitimo į tiesioginio pardavimo vartoti referencinius kiekius, tačiau vėliau *Servizio Provinciale Agricoltura di Reggio Emilia* juos įvertino kaip pieno tiekimą.
- 21 Kadangi nėra akivaizdu, kad prašomas Bendrijos teisės išaiškinimas dėl referencinių kiekių nustatymo neturi jokio ryšio su realybe ar pagrindinės bylos objektu, klausimas, pateiktas dėl pieno kvotų nustatymo, neatrodo beprasmiškas.
- 22 Grįžtant prie bylos esmės reikia priminti, kad papildomo mokesčio schema pagrįsta pieno tiesioginio pardavimo vartoti referencinių kiekių ir pieno tiekimo supirkėjui referencinių kiekių atskyrimu (žr. 1995 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Schiltz-Thilmann*, C-196/94, Rink. p. I-3991, 16 punktą ir minėto sprendimo *Consortio Caseifici dell'Altopiano di Asiago* 18 punktą).
- 23 Minėto sprendimo *Consortio Caseifici dell'Altopiano di Asiago* 25 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad sąvoka „supirkėjas“ reiškia bet kokią įmonę, kuri gauna pieną iš gamintojo pagal sutartį tam, kad vėliau pati jį apdorotų ar perdirbtų arba perleistų kitai apdorojimo ar perdirbimo įmonei, neatsižvelgdama į atsiskaitymo su gamintoju tvarką.

- 24 Iš to išplaukia, kad tam, jog tiekimas supirkėjui Reglamento Nr. 3950/92 prasme būtų apmokestinamas papildomu mokesčiu, nebūtina įgyti nuosavybės teisės (žr. minėtos nutarties *Caseificio Cooperativo di Cornedo* 21 punktą).
- 25 Priešingai nei savo pastabose teigia *Allevamenti Associati*, iš šios teismo praktikos matyti, kad papildomo mokesčio pienui schemos prasme prekyba ir tiekimas nėra susiję su klausimu dėl nuosavybės teisės į pieną perdavimo pieninei.
- 26 Tam tikrų pieno kiekių apdorojimas ar perdirbimas pagal sutartį, kuri dėl savo pobūdžio nenumato teisės į nuosavybę perleidimo, pavyzdžiui, sutartis dėl darbo atlikimo iš užsakovo medžiagos, pagal Reglamento Nr. 536/93 1 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą turi būti laikomas tiekimu.
- 27 Ta aplinkybė, kad pieno gamintojas trečiojo asmens apdorotą ar perdirbtą pieną vėliau tiesiogiai parduoda vartotojams, neturėtų pateisinti šios operacijos traktavimo kaip tiesioginio pardavimo Reglamento Nr. 3950/92 prasme. Iš tiesų, kaip aišku iš minėto sprendimo *Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago* 21 punkto, kiekvieną kartą, kai tam tikras pieno kiekis išvežamas iš gamintojo ūkio tam, kad būtų perduotas tretiesiems asmenims apdoroti ar perdirbti, vyksta tiekimas pagal Reglamento Nr. 3950/92 2 straipsnio 2 dalį.
- 28 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad Reglamento Nr. 3950/92 1 ir 2 straipsnis bei 9 straipsnio g punktas ir Reglamento Nr. 536/93 1 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad nustatant pieno kvotas ir taikant papildomą mokestį tam tikrų pieno kiekių, kuriuos pieną gaminanti įmonė perduoda neperleisdama nuosavybės teisės į juos,

perdavimas tretiesiems asmenims pagal rangos sutartį dėl pieno perdirbimo į sūrį, sviestą ir išrūgas už užmokestį turi būti laikomas tiekimu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 29 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Kitų šalių, pateikusių Teisingumo Teismui pastabas, išlaidos nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1992 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3950/92, nustatančio papildomą mokestį pieno ir pieno produktų sektoriuje, 1 ir 2 straipsnis bei 9 straipsnio g punktas ir 1993 m. kovo 9 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 536/93, nustatančio papildomo mokesčio už pieną ir pieno produktus taikymo taisyklės, 1 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad nustatant pieno kvotas ir taikant papildomą mokestį tam tikrų pieno kiekių, kuriuos pieną gaminanti įmonė perduoda neperleisdama nuosavybės teisės į juos, perdavimas tretiesiems asmenims pagal rangos sutartį dėl pieno perdirbimo į sūrį, sviestą ir išrūgas už užmokestį turi būti laikomas tiekimu.

Parašai.